

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Кафедра кримінального процесу та оперативно-розшукової діяльності

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

**«Теорія та практика застосування заходів забезпечення
кримінального провадження»**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2021

Харків – 2021

Силабус навчальної дисципліни «Теорія та практика застосування заходів забезпечення кримінального провадження» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2021. 26 с.

Розробники:

Шило Ольга Георгіївна, докторка юридичних наук, професорка
Бабаєва Олександра Володимирівна, кандидатка юридичних наук, доцентка
Верхогляд-Герасименко Олена Володимирівна, кандидатка юридичних наук,
асистентка

Затверджено на засіданні кафедри кримінального процесу
та оперативно-розшукової діяльності
(протокол № 21 від 23 червня 2021 р.)

Завідувачка кафедри - Шило Ольга Георгіївна, докторка юридичних наук,
професорка

Дані про викладачів

Назва навчальної дисципліни	Теорія та практика застосування заходів забезпечення кримінального провадження
Статус навчальної дисципліни	За вибором студента
Викладач	Шило Ольга Георгіївна, завідувачка кафедри кримінального процесу та оперативно-розшукової діяльності, д.ю.н., професорка
Контактний телефон	057 704 9000
E-mail	o.g.shylo@nlu.edu.ua
Консультації	щовівторка, щоп'ятниці
Онлайн консультації	щовівторка, щоп'ятниці

Назва навчальної дисципліни	Теорія та практика застосування заходів забезпечення кримінального провадження
Статус навчальної дисципліни	За вибором студента
Викладач	Бабаєва Олександра Володимирівна, асистентка кафедри кримінального процесу та оперативно-розшукової діяльності, к.ю.н., доцентка
Контактний телефон	057 704 9000
E-mail	o.v.babayeva@nlu.edu.ua
Консультації	щопонеділка, щочетверга
Онлайн консультації	щопонеділка, щочетверга

Назва навчальної дисципліни	Теорія та практика застосування заходів забезпечення кримінального провадження
Статус навчальної дисципліни	За вибором студента
Викладач	Верхогляд-Герасименко Олена Володимирівна, асистентка кафедри кримінального процесу та оперативно-розшукової діяльності, к.ю.н.
Контактний телефон	057 704 9000
E-mail	o.v.verhoglyad-gerasymenko@nlu.edu.ua
Консультації	щовівторка, щочетверга
Онлайн консультації	щовівторка, щочетверга

Анотація навчальної дисципліни

Предметом навчальної дисципліни є система знань про теоретико-правові основи застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

Дидактична структура (освітні компоненти) навчальної дисципліни «Теорія та практика застосування заходів забезпечення кримінального провадження». Загальні положення застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Особливості доказування при вирішенні слідчим суддею, судом питання про застосування запобіжних заходів. Особливості доказування при вирішенні слідчим суддею, судом питання про застосування інших заходів забезпечення кримінального провадження. Правові позиції Європейського суду з прав людини та Верховного Суду з питань застосування арешту майна в кримінальному провадженні. Застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою в практиці Європейського суду з прав людини. Застосування запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту в практиці Європейського суду з прав людини. Правові позиції Верховного Суду з питань застосування запобіжних заходів у кримінальному провадженні. Правова природа, види, підстави та процесуальний порядок затримання особи як тимчасового запобіжного заходу. Проблемні питання застосування запобіжних заходів та інших заходів забезпечення кримінального провадження до окремої категорії осіб. Запобіжні заходи під час видачі осіб, які вчинили кримінальні правопорушення (екстрадиції).

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Теорія та практика застосування заходів забезпечення кримінального провадження» – поглиблення знань та формування цілісного уявлення про систему заходів забезпечення

кримінального провадження, їх правову природу, порядок та особливості застосування; набуття навичок застосування релевантних правових позицій Європейського суду з прав людини, Конституційного суду України та Верховного Суду при вирішенні питань щодо застосування заходів забезпечення кримінального провадження; опанування науковими підходами до вирішення проблемних питань правозастосування у цій сфері; набуття практичних навичок складання відповідних процесуальних документів.

Завдання:

– надання знань та формування цілісного уявлення про систему заходів забезпечення кримінального провадження, їх правову природу, порядок та особливості застосування;

– формування навичок виокремлення релевантних правових позицій Європейського суду з прав людини, Конституційного суду України, Верховного Суду та їх застосування при вирішенні питань про обрання заходів забезпечення кримінального провадження;

– формування навичок аналізу чинної нормативної моделі інституту заходів забезпечення кримінального провадження, оцінки її якості, виявлення недоліків нормативного регулювання та обґрунтування пропозицій щодо їх усунення;

– формування навичок аналізу та узагальнення слідчо-прокурорської та судової практики щодо застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

– опанування технологією складання процесуальних документів під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження, їх обґрунтування та формування правової позиції.

***Навчальна дисципліна у структурі освітньо-професійної програми.
Міждисциплінарні зв'язки***

Пререквізити: конституційне право України; кримінальний процес;

кримінальне право (Загальна частина); кримінальне право (Особлива частина); досудове розслідування кримінальних правопорушень.

Кореквізити: публічне право: сучасні доктрини в судовій та правозастосовній діяльності; приватне право: сучасні доктрини в судовій та правозастосовній діяльності; державна влада та місцеве самоврядування: теорія та практика; Європейська конвенція про захист прав і основних свобод та юридична практика; порівняльне правознавство; професійна відповідальність правника.

Постреквізити:

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має демонструвати такі результати навчання:

РН НД 1. Оцінювати сутність та правову природу інституту заходів забезпечення кримінального провадження, виявляти розуміння меж та механізмів його правового регулювання.

РН НД 2. Здійснювати презентацію свого дослідження щодо знання фундаментальних положень і категоріального апарату сучасного кримінального процесуального права у частині застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

РН НД 3. Проводити порівняльно-правовий аналіз нормативного регулювання інституту заходів забезпечення кримінального провадження різних правових систем, враховуючи тенденцію конвергенції кримінальної процесуальної форми.

РН НД 4. Аналізувати та оцінювати вплив міжнародних стандартів захисту прав особи у кримінальному судочинстві на механізм застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

РН НД 5. Вміти тлумачити прецедентну практику Європейського суду з прав людини щодо особливостей застосування статей 5, 6, 7, 8 Конвенції про

захист прав людини і основоположних свобод і Протоколів до неї при обранні, зміні та скасуванні заходів забезпечення кримінального провадження, продовженні строку їх дії, вміти використовувати релевантні правові позиції у правозастосовній діяльності.

РН НД 6. Демонструвати розуміння конституційно-правового регулювання застосування заходів забезпечення кримінального провадження, а також правових позицій Конституційного суду України з цих питань, формувати та обґрунтовувати свою правову позицію.

РН НД 7. Демонструвати знання та розуміння проблемних питань застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

РН НД 8. Володіти навичками подолання прогалин і колізій правового регулювання порядку застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

РН НД 9. Генерувати нові ідеї щодо розв'язання проблем, що виникають під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

РН НД 10. Мати практичні навички складання процесуальних документів під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження, їх обґрунтування та формування своєї правової позиції.

РН НД 11. Демонструвати знання особливостей доказування при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження та розв'язувати складні задачі правозастосування у цій сфері.

РН НД 12. Характеризувати сучасний стан та проблеми правового регулювання інституту заходів забезпечення кримінального провадження.

РН НД 13. Оцінювати природу та характер основних етапів становлення та розвитку інституту заходів забезпечення кримінального провадження, основних міжнародних стандартів у цій сфері.

РН НД 14. Використовувати знання заходів забезпечення кримінального провадження у процесі правозастосування.

РН НД 15. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію щодо міжнародних стандартів застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою та домашнього арешту.

РН НД 16. Обґрунтовано формулювати свою позицію та наводити переконливі аргументи щодо підстав та порядку обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою.

РН НД 17. Здатність розуміти та демонструвати знання вимог щодо форми і змісту ухвали слідчого судді, суду про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою.

РН НД 18. Обґрунтовувати правову позицію щодо підстав і процесуального порядку продовження строку тримання під вартою.

РН НД 19. Оцінювати якість законодавства, що регулює підстави та порядок застосування запобіжних заходів.

РН НД 20. Проводити збір та інтегрований аналіз практики Європейського суду з прав людини у контексті застосування домашнього арешту як запобіжного заходу.

РН НД 21. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи щодо наявності мети та підстав для застосування заходів забезпечення кримінального провадження, необхідності продовження їх строку.

РН НД 22. Демонструвати знання проблемних питань застосування затримання в кримінальному провадженні.

РН НД 23. Аналізувати та оцінювати правозастосовну практику, а також дискутувати зі складних правових проблем, що виникають під час затримання особи у кримінальному провадженні.

РН НД 24. Оцінювати та характеризувати правову природу, види запобіжних заходів, які застосовуються в особливих порядках кримінального провадження і під час міжнародного співробітництва у цій сфері; підстави і

процесуальний порядок їх застосування, порядок продовження їх строку, зміни та скасування.

РН НД 25. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення рішень Європейського суду з прав людини та Верховного Суду щодо застосування запобіжних заходів в особливих порядках кримінального провадження і під час міжнародного співробітництва.

**Види навчальних занять та самостійна робота
для здобувачів вищої освіти денної форми навчання**

№ п/п	Аудиторні заняття (контактні)		Самостійна робота (в годинах)
	Теми лекцій	Теми практичних занять	
1	Загальні положення застосування заходів забезпечення кримінального провадження.	Загальні положення застосування заходів забезпечення кримінального провадження	8
2	Особливості доказування при вирішенні слідчим суддею, судом питання про застосування запобіжних заходів.	Особливості доказування при вирішенні слідчим суддею, судом питання про застосування запобіжних заходів	8
3	Особливості доказування при вирішенні слідчим суддею, судом питання про застосування інших заходів забезпечення кримінального провадження.	Особливості доказування при вирішенні слідчим суддею, судом питання про застосування інших заходів забезпечення кримінального провадження.	8
4	Правові позиції Європейського суду з прав людини та Верховного Суду з питань застосування арешту майна в кримінальному провадженні.	Правові позиції Європейського суду з прав людини та Верховного Суду з питань застосування арешту майна в кримінальному провадженні.	
5	Застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою в практиці Європейського суду з прав людини і національній правозастосовній	Застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою в практиці Європейського суду з прав людини і національній правозастосовній практиці.	8

	практиці.		
6	Застосування запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту в практиці Європейського суду з прав людини і національній правозастосовній практиці.	Застосування запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту в практиці Європейського суду з прав людини і національній правозастосовній практиці.	8
7	Правові позиції Верховного Суду з питань застосування запобіжних заходів у кримінальному провадженні.	Правові позиції Верховного Суду з питань застосування запобіжних заходів у кримінальному провадженні.	8
8	Правова природа, види, підстави та процесуальний порядок затримання особи як тимчасового запобіжного заходу.	Правова природа, види, підстави та процесуальний порядок затримання особи як тимчасового запобіжного заходу.	8
9	Проблемні питання застосування запобіжних заходів та інших заходів забезпечення кримінального провадження до окремої категорії осіб.	Проблемні питання застосування запобіжних заходів та інших заходів забезпечення кримінального провадження до окремої категорії осіб.	8
10	Запобіжні заходи під час видачі осіб, які вчинили кримінальні правопорушення (екстрадиції).	Запобіжні заходи під час видачі осіб, які вчинили кримінальні правопорушення (екстрадиції).	8

Самостійна робота студентів

Формами самостійної роботи студентів є:

- опрацювання нової наукової та навчальної літератури, статистичних даних і звітів судових та правоохоронних органів;
- виконання практичних завдань;
- доопрацювання матеріалів лекцій;
- самостійне вивчення додаткової літератури та додаткових питань;
- написання есе та рефератів;

- робота над кейсами;
- підготовка дослідження (проєкту) з вузькоспеціальної проблематики із подальшою його презентацією перед аудиторією;
- участь у конкурсах студентських наукових праць, олімпіадах, турнірах, наукових гуртках;
- підготовка та публікація наукових статей, тез наукових доповідей, участь у науково-практичних конференціях тощо;
- анутовання правових позицій Європейського суду з прав людини;
- переклад рішень Європейського суду з прав людини;
- переклад чи реферативний огляд позицій науковців держав-членів Ради Європи чи Європейського Союзу з питань курсу дисципліни, якщо такі позиції відсутні в україномовному правничому просторі;
- тематичне узагальнення правозастосовної практики;
- підготовка до практичних занять, колоквиумів і тестування;
- вирішення тестів;
- розробка схем, таблиць за темами початкової дисципліни;
- підготовка до розгляду модельних справ, дебатів і круглих столів;
- підготовка до іспиту згідно з переліком питань, що розроблені кафедрою.

Завдання та методичні рекомендації до самостійної роботи наведено у Методичних матеріалах з навчальної дисципліни «Теорія та практика застосування заходів забезпечення кримінального провадження» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

1. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_004.

2. Конституція України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
4. Закон України «Про прокуратуру» від 14.10.2014 р. № 1697-VII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua>.
5. Закон України «Про Національне антикорупційне бюро України» від 14.10.2014 р. № 1698-VII. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua>.
6. Закон України «Про Бюро економічної безпеки України» від 28.01.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-20#Text>.
7. Закон України «Про Національну поліцію» від 02.07.2015 р. № 580-VIII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>.
8. Закон України «Про Державне бюро розслідувань» від 12.11.2015 р. № 794-VIII. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T150794.html.
9. Закон України «Про Вищу раду правосуддя» від 2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-19#Text>
10. Закон України «Про правовий режим воєнного стану» від 12.05.2015 р. № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19>.
11. Закон України «Про правовий режим надзвичайного стану» від 16.03.2000 р. № 1550-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1550-14>.
12. Звід відомостей, що становлять державну таємницю, затверджений наказом Служби безпеки України від 12.08.2005 № 440. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0902-05>.
13. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень, затверджена наказом Міністерства юстиції України від 08.10.1998 № 53/5 (у редакції наказу Міністерства юстиції України від [26.12.2012 р. № 1950/5](#)) (зі змінами, внесеними наказом Міністерства юстиції України від 27.07.2015 № 1350/5). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>.

14. Інструкція з організації діяльності слідчих підрозділів Національної поліції України, затверджена наказом Міністерства внутрішніх справ України від 06.07.2017 № 570. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

15. Інструкція з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні, затверджена наказом Міністерства внутрішніх справ України від 07.07.2017 № 575. URL: <http://search.ligazakon.ua>.

16. Інструкція з організації реагування на заяви і повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України, затверджена наказом Міністерства внутрішніх справ України від 27.04.2020 № 357. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0443-20#Text>.

17. Інструкція з оформлення документів у системі Міністерства внутрішніх справ України, затверджена наказом МВС України від 27.07.2012 № 650. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0650320-12#Text>.

18. Інструкція про порядок превентивного затримання у районі проведення антитерористичної операції осіб, причетних до терористичної діяльності, та особливого режиму досудового розслідування в умовах воєнного, надзвичайного стану або у районі проведення антитерористичної операції, затверджена наказом Міністерства внутрішніх справ України, Генеральної прокуратури України, Служби безпеки України від 26.08.2014 № 872/88/537. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua>.

19. Інструкція про порядок виконання органами Національної поліції ухвал слідчого судді, суду про обрання запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту та про зміну раніше обраного запобіжного заходу на запобіжний захід у вигляді домашнього арешту, затверджена наказом Міністерства внутрішніх справ України від 13.07.2016 № 654. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1087-16>.

20. Інструкція про заходи щодо дотримання вимог законодавства при затриманні без ухвали слідчого судді, суду осіб, підозрюваних у вчиненні злочину, та обранні стосовно підозрюваних запобіжного заходу – тримання під вартою під час досудового розслідування, затверджена наказом Міністерства внутрішніх справ України та Міністерства юстиції України від 01.10.2018 № 806/3105/5. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1190-18>.

21. Інформаційний лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ «Про деякі питання порядку застосування запобіжних заходів під час досудового розслідування та судового провадження відповідно до Кримінального процесуального кодексу України» від 04.04.2013 № 511-550/0/4-13. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>.

22. Інформаційний лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ «Про деякі питання здійснення слідчим суддею суду першої інстанції судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження» від 05.04.2013 № 223-559/0/4-13. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua>.

23. Інформаційний лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ «Щодо окремих питань здійснення слідчим суддею суду першої інстанції судового контролю в кримінальному провадженні» від 16.06.2016 № 223-1650/0/4-16. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/VRR00204.html.

24. Інформаційний лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ «Щодо вжиття заходів загального характеру, зумовлених порушенням ст. 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, які встановлені у рішенні Європейського суду з прав людини від 09 жовтня 2014 року у справі «Чанєв проти України» від 23.12.2016 р. URL: http://sc.gov.ua/ua/uzagalnennja_sudovoji_praktiki.html.

25. Наказ Генерального прокурора «Про організацію діяльності прокурорів з нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень

у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян» від 03.08.2020 № 353. URL: <https://www.gp.gov.ua/ua/index.html>.

26. Положення про Експертну службу Міністерства внутрішніх справ України, затверджене наказом МВС України від 03.11.2015 № 1343. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1390-15#Text>.

27. Положення про Єдиний реєстр досудових розслідувань, порядок його формування та ведення, затверджене наказом Генерального прокурора від 30.06.2020 № 298. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0298905-20#n7>.

28. Положення про інформаційно-телекомунікаційну систему «Інформаційний портал Національної поліції України», затверджене наказом МВС України від 03.08.2017 № 676. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1059-17#Text>.

29. Положення про слідчі підрозділи Національної поліції України, затверджене наказом Міністерства внутрішніх справ України від 06.07.2017 № 570. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0918-17#Text>.

30. Положення про організацію діяльності підрозділів дізнання органів Національної поліції України, затверджене наказом Міністерства внутрішніх справ України від 20.05.2020 № 405. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0491-20#Text>.

31. Порядок ведення єдиного обліку в органах (підрозділах) поліції заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події, затверджений наказом МВС України від 08.02.2019 № 100. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0223-19>.

32. Порядок взаємодії Генеральної прокуратури України та Міністерства внутрішніх справ України щодо обміну інформацією і Єдиного реєстру досудових розслідувань та інформаційних систем органів внутрішніх справ, затверджений спільним наказом Генеральної прокуратури України,

Міністерства внутрішніх справ України від 17.11.2012 № 115/1046. URL: <https://www.gp.gov.ua/ua/index.html>.

33. Порядок взаємодії при розгляді звернень органів, що здійснюють досудове розслідування, прокуратури та виконанні запитів іноземних держав щодо виявлення та розшуку активів, затверджений наказом Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, Національного антикорупційного бюро України, Генеральної прокуратури України, Служби безпеки України, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства фінансів України від 20.10.2017 № 115/197-о/297/586/869/857. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1342-17>.

34. Порядок застосування електронних засобів контролю, затверджений наказом МВС України від 08.06.2017 № 480. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-17#Text>.

35. Порядок зберігання речових доказів стороною обвинувачення, їх реалізації, технологічної переробки, знищення, здійснення витрат, пов'язаних з їх зберіганням і пересиланням, схоронності тимчасово вилученого майна під час кримінального провадження, затверджений постановою КМУ від 19.11.2012 № 1104. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>.

36. Порядок розгляду звернень та організації проведення особистого прийому громадян в органах та підрозділах Національної поліції України, затверджений наказом МВС України від 15.11.2017 № 930. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1493-17#Text>.

37. Постанова Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ «Про судову практику в справах про зняття арешту з майна» від 03.06.2016 № 5. URL: http://sc.gov.ua/ua/postanovi_za_2016_rik.html.

38. Узагальнення судової практики Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ «Про судову практику застосування судами першої та апеляційної інстанцій процесуального

законодавства щодо обрання, продовження запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою» від 19.12.2014 р. URL: http://sc.gov.ua/ua/uzagalnennja_sudovoji_praktiki.html.

39. Узагальнення судової практики Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ «Про судову практику забезпечення права на захист у кримінальному провадженні» від 25.09.2015 р. URL: http://sc.gov.ua/ua/uzagalnennja_sudovoji_praktiki.html.

40. Узагальнення судової практики Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ «Про практику розгляду скарг на рішення, дії чи бездіяльність органів досудового розслідування чи прокурора під час досудового розслідування». URL: http://sc.gov.ua/ua/uzagalnennja_sudovoji_praktiki.html.

Рішення Європейського суду з прав людини

1. Справа «Джеймс та інші проти Сполученого Королівства» (*«James and others v. the United Kingdom»*) (Заява № 3/1984/75/119) : рішення Європ. суду з прав людини від 21 лют. 1986 р., URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/980_180#Text

2. Справа «Корбан проти України» (Заява № 26744/16) : рішення Європ. суду з прав людини від 4 лип. 2019р. URL: https://ips.ligazakon.net/document/SOO01225?ed=2019_07_04

3. Справа «Корнєв і Карпенко проти України» (Заява № 17444/04) : рішення Європ. суду з прав людини від 21 жовт. 2010р., остаточне 21/10/2011. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_637#Text

4. Справа «Котій проти України» (Заява № 28718/09) : рішення Європ. суду з прав людини від 05 берез. 2015р., остаточне 05/06/2015. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_a82#Text

5. Справа «Лавентс проти Латвії» (*Lavents v. Latvia*) (Заява № 58442/00) : рішення Європ. суду з прав людини від 28 лист. 2002 р., остаточне 28/02/2003 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/980_175#Text

6. Справа «Малик проти України» (Заява № 37198/10) : рішення Європ. суду з прав людини від 29 січ. 2015р., остаточне 29/04/2015. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_a61#Text

7. Справа «Нечипорук і Йонкало проти України» (Заява № 7460/03) : рішення Європ. суду з прав людини від 15 трав. 2008р., URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_683#Text

8. Справа «Харченко проти України» (Заява № 40107/02) : рішення Європ. суду з прав людини від 11 лют. 2011р., остаточне 10/05/2011 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_662#Text

9. Справа «Щокін проти України» (Заяви № 23759/03 та № 37943/06) : рішення Європ. суду з прав людини від 14 жовт. 2010р., остаточне 14/01/2011 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_858#Text

10. Справа «East/West Alliance Limited» проти України» (Заява № 19336/04) : рішення Європ. суду з прав людини від 03 лют. 2014 р., остаточне 02/06/2014 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_994#Text

Література

Основна література

1. Гловюк І. В. Використання практики Європейського суду з прав людини у кримінальному провадженні: навч.-практ. компендіум. І.В. Гловюк, М.М. Стоянов, В.А. Завтур. Одеса : Вид. дім «Гельветика», 2020. 420 с.

2. Гловюк І. В., Стоянов М.М., Малахова О.В., Завтур В.А., Зіньковський І.П. Повноваження слідчого судді: навчально-методичний посібник / І.В. Гловюк, М.М. Стоянов, О.В. Малахова, В.А. Завтур, І.П. Зіньковський. – Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 220 с.

3. Завтур В.А. Особливості доказування при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження слідчим суддею та судом : теорія і практика : монографія. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 248 с.

4. Лук'яненко Ю. В., Юхно О. О. Затримання особи як захід забезпечення кримінального провадження : монографія. Нац. поліція України, Харків. Нац. ун-т внутр. справ. Харків : Панов, 2016. 262 с.

5. Макаров М. А. Судовий контроль у кримінальному провадженні : монографія; Нац. акад. внутр. справ. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 339 с.

6. Настільна книга детектива, прокурора, судді : коментар антикорупційного законодавства / за ред. М. І. Хавронюка. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ : ВД Дакор, 2017. 522 с.

7. Нор В. Т., Крикливець Д. Є. Реалізація засади змагальності під час розгляду скарг слідчим суддею. Львів : Видавництво ТЗОВ «Колір ПРО», 2017. 376 с.

8. Осадча О. С. Повноваження прокурора при застосуванні запобіжних заходів: монографія / за заг. ред. О. О. Юхна ; Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків: Панов А. М., 2016. 223 с.

9. Фаринник В.І. Застосування заходів забезпечення кримінального провадження: теорія та практика : монографія / В.І. Фаринник. – К. Алерта, 2017. 548 с.

10. Фоміна Т.Г. Застосування запобіжних заходів у кримінальному провадженні: проблеми теорії та практики: монографія. Харків : Панов, 2020. 576 с.

11. Шаповалова І.С., Рогальська В.В. Застосування практики Європейського суду з прав людини слідчим суддею місцевого загального суду під час здійснення судового контролю : монографія. Одеса : Гельветика, 2020. 274 с.

12. Шаренко С. Л. Теоретико-прикладні основи діяльності слідчого судді в кримінальному провадженні : монографія. Харків : Право, 2021. 480 с.

Додаткова література

1. Велика українська юридична енциклопедія : у 20 т. Том 19: Кримінальний процес, судоустрій, прокуратура та адвокатура / редкол.: В.Т. Нор (голова) та ін. ; нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім В.М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого – 2020. 960с.
2. Вегера-Іжевська І. В. Забезпечення права на недоторканність житла чи іншого володіння особи в кримінальному провадженні : монографія. І. В. Вегера-Іжевська. Харків : Право, 2019. 232 с.
3. Забезпечення прав, свобод і законних інтересів особи на стадії досудового розслідування : монографія. В. Г. Дрозд, А. В. Пономаренко, С. Є. Абламський та ін. Херсон : Вид. дім «Гельветика», 2019. 498 с.
4. Захист прав людини. Рішення Європейського суду з прав людини у сфері кримінального судочинства: зб. судової практики / Мін-во юстиції України; уклад. А.О. Потьомкін. Київ : Юрінком Інтер, 2014. 760 с.
5. Кримінальний процесуальний кодекс України: постатейна систематизація окремих правових позицій Верховного Суду. Наук. ред.: І. В. Гловюк, М. І. Пашковський, Д. В. Пономаренко. Одеса, 2019. 960 с.
6. Пінто де Альбукерке Пауло Окрема думка судді. Шлях до справедливості / Пауло Пінто де Альбукерке [пер. з англ. та фр. В.А Капліної ; упоряд., авт. передм. О.В. Капліна]. – Харків : Право, 2020. 552 с.
7. Посібник зі статті 5 – Право на свободу та особисту недоторканість. Рада Європи/ Європейський Суд з прав людини, 2012. URL: https://www.echr.com.ua/wp-content/uploads/2018/02/Guide_Art_5_UKR.pdf
8. Посібник зі статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод – Право на справедливий суд (кримінальний процесуальний аспект) [пер. з англ. О.Дроздова, О.Дроздової.]. Оновлене видання станом на 31 квітня 2019 р. URL: https://unba.org.ua/assets/uploads/96a0f2399c11b6f75587_file.pdf

9. Правові позиції Європейського суду з прав людини: аналітичний огляд. О. М. Дроздов, О. В. Дроздова ; за заг. ред. О. М. Дроздова, М. С. Ковтун, В. І. Ковтуна. Харків : Видавничий будинок «Фактор», 2018. 624 с.

10. Сучасний кримінальний процес країн Європи : монографія / за ред.: В.В. Луцик, В.І. Самарін. Харків : Право, 2018. 792с.

Інтернет-ресурси:

1. Сайт Організації Об'єднаних Націй - <http://www.un.org/ru/>
2. Сайт Комітету ООН з прав людини - <http://www2.ohchr.org/english/bodies/hrc/index.htm>
3. Сайт Ради Європи - <http://www.coe.kiev.ua>
4. Офіційний веб-портал Комісара Ради Європи з прав людини - <http://www.coe.int/lportal/web/coe-portal>
5. Офіційний веб-портал Бюро демократичних інституцій та прав людини - <http://www.odihr.pl/odihr>
6. Офіційний сайт Європейського суду з прав людини - <http://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>
7. Пошукова система case-law HUDOC Європейського суду з прав людини - [https://hudoc.echr.coe.int/rus#{"documentcollectionid2":\["GRANDCHAMBER","CHAMBER"\]}](https://hudoc.echr.coe.int/rus#{)
8. Офіційний веб-портал Верховної Ради України - <http://rada.gov.ua/>
9. Офіційний веб-портал Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини - <http://www.ombudsman.gov.ua>
10. Офіційний веб-портал Президента України - <http://www.president.gov.ua>
11. Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України - <http://www.kmu.gov.ua>
12. Офіційний веб-портал «Судова влада України» - <http://court.gov.ua/>

13. Офіційний веб-портал Верховного Суду - https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/
14. Офіційний веб-портал Конституційного Суду України - <https://ccu.gov.ua/>
15. Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України - <https://minjust.gov.ua/>
16. Офіційний веб-портал Вищої ради правосуддя - <https://hcj.gov.ua/>
17. Офіційний веб-портал Офісу Генерального прокурора - www.gp.gov.ua/
18. Офіційний веб-портал Національного антикорупційного бюро України - <https://nabu.gov.ua/>
19. Офіційний веб-портал Державного бюро розслідувань - <https://dbr.gov.ua/>
20. Офіційний веб-портал Міністерства внутрішніх справ України - <https://mvs.gov.ua/uk>
21. Єдиний державний реєстр судових рішень - <http://www.reyestr.court.gov.ua/>
22. Consultative Council of European Judges - <https://www.coe.int/en/web/ccje>
23. Офіційний сайт Української Гельсінської спілки з прав людини - <https://helsinki.org.ua>
24. Офіційний сайт Центру стратегічних справ Української Гельсінської спілки з прав людини Precedent UA - <https://precedent.in.ua>
25. Офіційний веб-портал «Права людини в Україні». Харківська правозахисна група - <http://khpg.org>
26. Офіційний сайт Amnesty International Ukraine - <http://amnesty.org.ua>
27. Офіційний сайт газети «Закон і Бізнес» - <http://zib.com.ua/ru/>.

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри кримінального процесу та оперативно-розшукової діяльності. URL:

http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category&id=195:kafedra-operativno-rozshukovoi-diyalnosti&Itemid=151.

Вимоги викладача

Здобувачі вищої освіти *повинні*:

- виконувати завдання згідно з навчальним планом;
- бути присутніми на лекціях, практичних заняттях, колоквиумах та на інших формах навчання;
- здійснювати підготовку до практичних/семінарських занять, якісно виконувати передбачені програмою письмові завдання;
- опрацьовувати обов'язкову літературу та інші інформаційні джерела;
- знайомитися з правозастосовною практикою;
- виконувати завдання самостійної роботи;
- дотримуватися вимог академічної доброчесності, не допускати повторюваності та плагіату;
- дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників навчального процесу;
- бути уважним, зваженим, дотримуватися дисципліни та часових меж лекційних і практичних/семінарських занять.

Практичні/семінарські заняття, пропущені з поважних причин, можуть бути відпрацьовані за попереднім узгодженням із викладачем.

Здобувачам вищої освіти *рекомендується*: брати участь в наукових конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка кафедри, написанні наукових статей, готувати тези наукових доповідей тощо.

Викладач *бере до уваги* й інші навчальні та наукові здобутки студента, що підтвержені документально (грамоти, дипломи, сертифікати тощо).

Обов'язковою вимогою є дотримання здобувачами вищої освіти норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені

Ярослава

Мудрого»

(https://nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf).

Викладач звертає особливу увагу на дотримання політики недопущення плагіату. У разі виявлення ознак порушення правил щодо недопущення плагіату або самостійності написання роботи може бути прийняте рішення про анулювання оцінки за представлену роботу.

Під час аудиторних занять дозволяється використовувати гаджети тільки у навчальних цілях (наприклад, для перегляду презентацій лекції). Дозволяється користуватися ноутбуками і планшетами для ведення конспектів лекцій та відстеження потрібної інформації.

Контрольні заходи

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Теорія та практика застосування заходів забезпечення кримінального провадження» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю знань студентів і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на *практичних заняттях* із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, виконання тестових завдань, вирішення практичних задач або завдань, участь у розробці кейсів, захист есе або реферату за ініціативи студента, здійснення мінідослідження. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 1, 2, 3);

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів (колоквіуми, контрольні роботи, тестування тощо). Максимальна оцінка за модульний контроль – 3 бали. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента у вивченні матеріалу.

Протягом семестру студенти виконують завдання для *самостійної роботи* (анотування додаткової літератури, підготовка постатейних матеріалів, усної доповіді чи презентації, підготовка та подання до опублікування наукової статті, тез наукової доповіді/повідомлення, здійснення мінідослідження тощо).

Робота є індивідуальною та самостійною, а отже, співавторство студентів та інші форми надання допомоги один одному не допускаються. При виконанні самостійної роботи студент зобов'язаний додержуватися правил академічної доброчесності та недопущення плагіату.

Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 20 балів.

Формою підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є залік. Мінімальна кількість балів для отримання заліку - 60.

Шкала підсумкового педагогічного контролю:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69

FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перекладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 34